

དུས་ཚེན་ངོས་འཛིན་དང་ཕྱག་མཚོད་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན།

འགོས་བདུ་རྒྱལ་མཚན།

༄༅ ། །སྟོན་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་གྱི་དུས་ཚེན་ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་ཚེན་
འགག་དང་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་ཀྱི་ཚེས་གངས་ངོས་འཛིན་གཞུང་ཀྱན་སྟོང་བསྐྱས་
ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་བཞུགས་སོ།

མ་འདྲིས་འགོ་བའི་གྲུ་མ་ཐུབ་དབང་ཆེས། །བསྟན་འགྲོར་སྤོང་པའི་མཛད་བརྒྱ་བསྟན་པ་དང་།
འབྲེལ་བའི་དུས་ཚེན་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་ཀྱི། །ངོས་འཛིན་གཞུང་ཀྱན་སྟོང་བསྐྱས་འདི་ན་གསལ།
དེ་ལ་སྟོན་བྱོན་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེས་སུ་དམ་
པའི་མཛད་པ་ལས་དང་ལྡན་རྣམས་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། དགེ་སྲིག་གྲང་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་པ་
དང་། ཚོགས་བསགས་སྤྱི་བསྐྱོད་ཐབས་རྒྱུ་དང་། དུས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་ཡང་བསོད་
ནམས་བསགས་པ་ལ་ཐབས་རྒྱུ་ཉེན་འབྲེལ་ལེགས་འགྲིགས་བྱུང་ན། ཚོགས་རྒྱུང་དུས་ཀྱང་རྒྱབས་ཚེན་
གྱི་བསོད་ནམས་བསགས་རྒྱུ་མང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཞིང་དང་། བསམ་པ་དང་། ལྷོར་བ་
དང་། དུས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཞུང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། མདོ་ལས། ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་། རྟེན་དང་
དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཚེས་ལུལ་དུ་བྱེན་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་བུང་
སེམས་སོགས་རྩེས་ཚེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་ཅིང་གྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་ཚེན་སྟོར་རྒྱུང་བྱེད་ལུ་ན།

རྟོན་ལྷ་ཐ་རྒྱུ་རྟོན་དུག་ལྷ་ཡི་དཀར་ཕྱོགས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟར།
 ཁ་ཚེ་པཎ་ཚེན་གྱིས་ཀྱང་། རྟོན་དུག་ལྷ་ཡི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི། ཚེས་བརྒྱད་ནམ་གྲང་མཉམ་པ་ལ། ལྷ་
 བ་ལ་རི་པོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཚེ། རྩུབ་དབང་ཡོངས་སུ་ལྷ་རན་འདས། ཞེས་རྟོར་ལྷ་བརྒྱུ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བཞེད་
 པ་དང་། ས་ག་ལྷ་ཡི་ཚེས་བཙོ་ལྷ་ལ་བདུད་བརྒྱུ་ལ་ཡང་བཅིས་ན་དེས་ས་ག་ལྷ་ཡི་ཚེས་བཙོ་ལྷ་ནི།
 རྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་དུས་ཚེན་བཞི་འཛོམས་དང་། གསུམ་འཛོམས་དང་། གཉིས་འཛོམས་སོགས་
 བཞེད་པ་ཐ་དང་འཕྱུང་། རྟོར་ལྷ་དུག་པ་རྒྱ་རྟོན་ལྷ་ཡི་ཚེས་ལ་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་དང་།
 མཉམ་ཡོད་དུ་རྟོར་ལྷ་དང་པོ་མཚུ་ལྷ་འི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷ་པར་རམ་ཡང་ན་ཚེས་བཙོ་ལྷ་ལ་སུ་ལྷ་གས་
 པའི་རྟོན་པ་དུག་དང་ཚོ་འཕྲུལ་འགྲན་ནས་ཐམ་པར་མཛད་པའི་དུས་དང་། རྟོར་ལྷ་དགུ་པ་དཔུག་གུ་ལྷ་
 བའམ་ཐ་སྐར་ལྷ་ཡི་ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་གསལ་ལྷ་དུ་ལྷ་ལས་བབས་པ་སྟེ་རྟོན་པའི་དུས་ཚེན་བཞི་
 དང་། དེ་ལ་རྟོན་པ་བཙོ་ལྷ་ལ་འདས་ཤུག་ལྷ་ཡི་དུས་ཚེན་ལ་གྲགས་ཚེ་བ་ལྷ་མས་སུ་ལྷ་གས་པའི་
 དུས་ཚེན་དང་། ལྷ་བལྟམས་པའི་དུས་ཚེན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ཚེན། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཚེན། ཚེས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཚེན། ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཚེན། ཚོ་འཕྲུལ་ཚེན་པོའི་དུས་ཚེན། ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པའི་དུས་ཚེན་བཙུག་ཡོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དུས་ཚེན་བཞི་ནི། མངོན་པར་
 རྗོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། ཚོ་འཕྲུལ་ཚེན་
 པོའི་དུས་ཚེན་བཙུག་ཡོད་པ་ལ། ལོ་ལྷ་ཚེས་གངས་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན་དུས་ཚེན་གཞན་བཞི་
 ནི་གྲགས་ཚེན་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བལྟམས་པ་ནི་ཚོ་འཕྲུལ་
 གྱི་དུས་ཚེན་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་། ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཚེན་གཉིས་ནི་
 སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཚེན་ནང་དུ་འདུས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ཚེན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཚེན་དང་
 ཉེ་བས་དེར་བསྐྱས་པ་ཡིན།

ཡང་ན་ས་ག་ལྷ་བ་དང་། ལུ་ལྷོད་ལྷ་བ་དང་ཐ་སྐར་ལྷ་བ་དང་། ཚོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་རིལ་པོ་དུས་ཚེན་དུ་
བརྩི་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྟོར་ལྷ་གསུམ་པ་ནག་པ་ལྷ་བའི་ཚེས་གསུམ་མམ་འགའ་ཞིག་ཚེས་
བཙོ་ལུ་སོགས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཀྱང་ཚེས་བཙོ་ལུ་གྲགས་ཚེ་བས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུངས་པའི་
དུས་དང་། ནག་ལྷ་ཚེས་བཙོ་ལུ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད།

དེ་ལ་འདུལ་བའི་གཞུང་དུ་ནི་ལྷ་བ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་། བརྩ་བཞི། བཙོ་ལུ་བཙུག་གསུམ་དང་།
ལྷ་བ་མར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་། བརྩ་བཞི། བཙོ་ལུ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་དང་། ཉེར་
དགུ། གནམ་སྟོང་བཙུག་གི་དུས་སུ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་འཛམ་གླིང་འདྲིར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
དགོ་སྡེ་གང་བྱེད་གཟིགས་པར་བྱོན་པའི་དུས་ཚེན་དང་། དེ་ཡང་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ལྷའི་འཁོར་
རྣམས་དང་། ཚེས་བརྩ་བཞི་ལ་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་དང་། ཚེས་བཙོ་ལུ་ལ་ལྷའི་གཙོ་བོ་རྣམས་
གཟིགས་སྐོར་ལ་བྱོན་པའི་དུས་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་ལྷ་བ་ཉ་གང་བའམ་སྟོང་བའི་
དུས་དང་། ལྷག་པར་ཉེ་འཛིན་ལྷ་འཛིན་བཙུག་གི་དུས་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་པའི་དུས་དང་། ཉེ་ལྷ་
གཉིས་ལྷ་གཙན་གྱིས་ཟེན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གོལ་ཐབས་མཛད་པའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཚེས་བརྒྱད་གང་ཡིན་ལ་ལུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྟོག་ཆགས་ཚེས་མང་པོ་བསད་པའི་དུས་
ཡིན་ཚུལ་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་བཤད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་གྲགས་པ་དང་། གཏུལ་བྱ་
ཐུན་མོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྟེགས་སྐྱེད་ཀྱི་
ལྷགས་ལྟར་ན་ཕྱིའི་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་ཡར་མར་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་། བར་གི་ཐིག་ལེ་ཡར་མར་དུ་བགྱོད་
ཚུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལྷ་དང་དུ་ཉེ་ལྷ་གཟའ་འཛིན་ཀྱང་ནང་གི་ལས་རྒྱུད་ཅ་ཁམས་སུ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་
རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་ལས་དགོ་སྡེ་གང་བྱས་འགྲུར་ཆེ་བ་ཡོང་བའི་གནད་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཚུལ་སྟེང་བས།

ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཚུལ་འདི་ལ་གཞིལ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་དགོས་པར་སེམས་སོ།

༥ དུས་བཅུ་ནི་སའི་སྒྲིང་པོས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་གཤམ་པའི། ཚེས་གཅིག་དང་། བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་དང་། ཉེར་གཅིག་དང་། ཉེར་གསུམ་དང་། ཉེར་བཞི་དང་། ཉེར་བརྒྱད་དང་། ཉེར་དགུ་དང་གནམ་སྟོག་བཅས་དུས་བཅུ་པོ་ལ་ལྟ་དང་གཤིན་རྗེ་ལའོར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷལ་དུ་མཆི་བས་གོང་གི་ཚེས་དང་མཐུན་པར་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཉིང་འཛིན་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱན་ལྷ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་ཙ་གཉིས་དང་། སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་དང་། སའི་སྒྲིང་པོ་དང་། ཡང་སྤྲང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། སྤྱན་ལྷ་དང་། སངས་རྒྱས་ཤུག་ལྷལ་བ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཚེན་ཡིན་པས་དེའི་ཉེན་སངས་རྒྱས་སོ་སོའི་མཚན་ནས་བརྗོད་པ་དང་། དུག་འཚལ་བ་སོགས་བྱས་ན་རྟེན་གྱི་བྱང་ལོང་དགོ་བ་གང་བྱས་འཇུག་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ལྷལ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དུས་དུག་ཅེས་པ། ཚེས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་དང་། ཉི་ཤུ་གསུམ་དང་། ཉེར་དགུ་དང་། གནམ་སྟོང་བཅས་པ་སྟེ་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་དང་མར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་ཡིན། ཡང་ན་དུས་དུག་ནི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་དང་མར་ངོའི་ཚེས་ཉེར་ལྔ་དང་ཉེར་དགུ་གནམ་སྟོང་བཅས་དུག་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཚེན་པའི་སེམས་ཉིད་ངལ་བསོའི་རྩ་བ་ལས། ཉ་དང་གནམ་སྟོང་ཚེས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དགུ། ཚེས་བཅུ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉེན་དང་མཚན། བསྟེན་རྒྱལ་ཚོགས་མཚན་བསྐྱང་བཤགས་འབད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དུས་གསུམ་ཞེས་པ་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་སྟེ་ཉ་ནི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྟོང་ནི་གནམ་སྟོང་དང་། བརྒྱད་ནི་ཚེས་བརྒྱད་གསུམ་ཡིན།

༥ ཚེས་ཀྱི་དུས་སྟོན་བྱ་རྒྱལ་ཞེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེན་དག་དབང་མཁྱེན་རབ་ལྷལ་བསྟེན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་པ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ལོར་དེ་ལྷོ་བར་མ་དེ་བཤགས་སྟེ་བ་མ་༡༡༩

དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། ལྷན་སྒྲིལ་བ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡན་ལྡན་གྱི་དུས་ཚེན་ཞེས་ཀྱང་།
 གསུངས། ཡང་སྤྲུགས་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་ནི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དཔའ་བོའི་དུས་དང་མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་
 དཔའ་མོའི་དུས་དང་གསུམ་ཡིན། ཡང་རྫོག་པ་བྱས་ཚེ་དུས་གསུམ་ནི་དགུ་གསུམ་རྫོག་པའི་ཉིན་མོ་ཞེས་
 པ་ཚེས་དགུ་དང་། བཅུ་དགུ་དང་། ཉི་ཤུ་དགུ་དང་གསུམ་ཡིན། དུས་གཉིས་ནི་ཉ་སྟོང་གཉིས་ལྷེ་ཚེས་བཅུ་
 ལྷེ་གནམ་སྟོང་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྟོན་པས་རྒྱ་བ་བྱུང་ངོ་ཅན་གྱི་ཚེས་བཅུ་ལྷེ་ལ་གསོ་སྦྱོར་བྱེད་པར་
 གསུངས་པ་ནི། ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསོ་སྦྱོར་བཅོ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་པ་དུག་ལས་མེད་
 ཀྱང་ཚེ་ཞག་གི་དབང་གིས་གསོ་སྦྱོར་ཉི་ཤུ་ཙུ་པོ་བམས་ཅད་གསོ་སྦྱོར་བཅོ་ལྷེ་པ་ཡིན། ཡར་ངོའི་བཅོ་ལྷེ་ནི་
 ཉ་གང་བ་དང་མར་ངོའི་བཅོ་ལྷེ་ནི་གནམ་སྟོང་ཡིན། མདོ་མང་པོར་ཚེས་བཅུ་ལྷེ་ཐེག་ཚེན་གསོ་སྦྱོར་དང་
 སྤྱང་གནས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད། སྤྲུགས་ལྟར་ན་དུས་གཉིས་ནི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དཔའ་བོའི་
 དུས་དང་། མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་དཔའ་མོའི་དུས་དང་གཉིས་ཡིན། དེ་བཞིན་ཚེས་བཅུ་གང་ཡིན་ལ་སྟོན་
 དཔོན་རིན་པོ་མེ་བུ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། ཡར་མར་གྱི་ཚེས་བཅུ་འཇམ་ཡར་ངོའི་
 ཚེས་བཅུར་བོད་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་དཔོན་རིན་པོ་མེ་བུ་པར་ཚོས་རྒྱལ་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ།
 སྤྱལ་སྤུ་བཟང་པོ་གཤམ་པའི་གཏེར་ཚོས་བསམ་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལས། དུས་ངན་སྟིགས་མའི་མཐའ་ལ་ཐུག་
 པའི་ཚེ་ཅན་པའི་དགོངས་རེ་བོད་ཀྱི་དོན་ལ་བྱོན་ཉི་ཟེར་འཆར་སྤྱད་མདངས་ལ་བཅིབས་ཏེ་བྱོན་ལམ་ངོ་
 ཚེས་བཅུའི་དུས་སུ་དངོས་སུ་བྱོན་ཅེ་འགོ་དོན་སྟོབས་ཚེན་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན། ཡང་སྤྱུ་མ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱ་ཚེས་གངས་གང་ཡིན་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ན་ཐན་ཡོན་ཚེ་རྒྱལ་དུས་འཁོར་
 ལས་གསུངས་པས་ན། མར་པ་མི་ལ་དུགས་པོ་དང་ས་པའ་དང་གྲོང་ཚོན་འདས་མཚོན་དགའ་ལྡན་ལྷེ་
 མཚོན་སོགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤུ་འབྱུངས་པ་སོགས་ཀྱང་སྟོན་པའི་
 རྣམ་ཐར་ལྟར་དུས་ཚེན་བཅི་སྤང་ཚོག་པ་དང་། དུས་ཚེན་མ་ཡིན་ཡང་དགོ་བ་འབྱུང་བྱེད་ཚེ་བ། ཉི་རྒྱ་

གཟུང་འཛིན་དུས་ཀྱང་། དགོ་བ་འགྲུར་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུས་ཆེན་མིན་ཡང་དམིགས་
 བསལ་བའི་དུས་ཚོད་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་ཚོག་མི་ཚོག་སྐོར་འཕྲོད་སྐྱོར་དང་ས་བདག་བ་དན་ཁྲ་བོ་ཡོད་མེད་
 དང་གནམ་སྐོར་བཅུ་མོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པ་ལ་གཟབ་
 དགོས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པས་འདི་སྐབས་བཤད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། འདི་སྐབས་ངེས་པར་
 མཐོ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་རྒྱས་བཤད་སྒྲུངས་ནས་དགོས་དོན་གྱི་སྡིང་པོ་བསྟུས་ནས་
 བཀོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སྐོར་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་གསུང་ལྟར། ལྷན་གྲིང་ལོ་ཆེན་རྣམ་ཤིས་
 བསྟུས་པ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་བརྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མན་ངག་ཀུན་བསྟུས་ནད་བཀོད་
 པ་ནི། ཕྱི་ལྟར་ན། ཆོས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་དང་། གནམ་སྐོར་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་
 དང་། སུམ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་འཛམ་གླིང་དུ་སྐྱུལ་བའི་དུས་བཟང་པོ་དང་། ལང་ལྟར་ན་སྟགས་
 གཞུང་ལས་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི་དང་། བཅོ་ལྔ་གསུམ། མར་ངོའི་ཉི་ལུལ་དང་། ཉེར་
 དགུ་དང་། གནམ་སྐོག་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་ཕྱི་ཡི་གནས་སུ་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་རྒྱ་ཞིང་། ལང་
 དུ་ཅུ་དང་གི་རྒྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དུས་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་མོ་དང་ཉེར་ལཱའི་མཚན་མོ་སྐབ་པ་
 པོའི་གནས་སུ་མཁའ་འགོ་གྲུབ་པ་ཅན་རྣམས་འདུས་པས་ལས་གང་བརྩམས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུས་དེ་
 རྣམས་སུ་འབད་དོ་ཞེས་དང་། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྐོར་ཆེན་པོའི་སེམས་ཉིད་ངལ་བམོའི་འགྲེལ་པ་གིང་རྟ་
 ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱང་བའི་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་གིང་བར་
 ཚད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་གིང་ཉམས་ཚག་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་ལྷུང་དོ་

«བསྐྱེད་རིམ་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་གིང་པར་ལྟེ་བ་མ་» ༡༠༠ བ།།

༦ སེམས་ཉིད་ངལ་བམོའི་འགྲེལ་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་མདའ་ཚད་ལྟེ་བ་མ་ ༡༤༧ བ། ༡

ཅོག་གི་ཉི་དང་གནམ་སྒོར་ཚེས་བརྒྱད་ཉི་ཤུ་དགུ། །ཚེས་བཅུ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཉིན་དང་མཚན། །བསྟེན་
 ལྷུ་ཚོགས་མཚན་བསྐྱར་བཤགས་འབད་དེའང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་དང་བསྐྱར་བཤགས་བྱ་བའི་དུས་
 བྱག་སྟེ་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་། ཚེས་བརྒྱད་དང་། ཚེས་ཉི་ཤུ་ལྔ་དང་། ཚེས་བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དགུ་སྟེ།
 འདི་དག་ལ་ཕྱིར་མཁའ་འགོ་རྒྱ་ལོང་ནང་དུ་ཚ་རྒྱུད་ལྷན་ཅན་འདུ་བས་ཉེ་བའི་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །ལྷན་པར་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅུའི་ཉིན་མོ་དང་། མར་ངོའི་ཚེས་བཅུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་མཚན་མོ་སྐབ་པ་
 བོའི་གནས་སུ་མཁའ་འགོ་གྲུབ་པ་ཅན་འདུ་བས་ལས་གང་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྟེན་སྐབ་རྣམ་པ་བཞི་
 ལ་བརྩོན་པ་དང་ཚོགས་མཚན་དང་བསྐྱར་བཤགས་བྱ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རྒྱ་བ་དེའི་རིང་ལ་
 ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་གསོས་པ་དང་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལྷུར་དུ་འགྲུབ་པའོ། །དེའང་གིང་
 གཅིག་དང་བྲག་རི་དང་མཚོ་གླིང་ལ་སོགས་པ་ནི་མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་འདུ་བ་དང་། དུས་བཟང་པོ་གང་
 ལ་འདུ་བའི་ས་དེ་ནི་ཉེ་བའི་འདུ་བ་ཞེས་ཕྱིར་བཤད་ལ། བད་གི་འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་རྟག་ཏུ་ཁམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་གནས་པས་གནས་དང་འདུ་བ། དུས་བཟང་པོ་ལ་ཉེ་བའི་གནས་དང་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཕྱིའི་གནས་ནི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །ཉེ་བའི་གནས་ནི་མཁའ་འགོ་མ་གཅིག་གནས་པ་ལ་
 འདོད་དོ། །ནང་དུ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཙུ་འདབ་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའོ། །གསང་བ་བདེ་ཚེན་གྱི་
 མཚན་པའི་གནས་ནི་ཉེ་བའི་གནས་ཞེས་བྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། རྩོན་པའི་དུས་ཚེན་
 རྣམ་བཞིར་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་འགྱུར་ལྷན་ཅན་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལ་འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་དགའ་
 ཚོས་བཟང་གིས་མཛོད་པའི་འདུ་བ་བུང་རིགས་གཉེར་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དུས་ཚེན་
 རྣམ་བཞི་ལ། །དགོ་བ་རྩུང་ཟད་བཞིས་པ་རྣམས། །ས་ཡ་བྲག་བརྒྱའི་འགྱུར་དུ་གསུངས། །དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་

ཧྲི་ཡུང་རིགས་གཉེར་མཛོད་ཀྱི་ལྟེ་བ་མ་ ༡༠ བཅ ས་སྤྱིའི་པར་མ།

བརྩིས་པ་ན། །ལྷག་པས་མ་དག་པས་ནས་སྤལ་གང་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ནས་སྤལ་དེ། །ས་ཡ་ཕྱག་བརྒྱར་
 འཕྱར་བའི་ཕྱིར། །ནས་ཁལ་བརྒྱད་འབྲུམ་སྐུམ་མི་དང་། །སྐུམ་སྐོང་སྐུམ་བརྒྱ་སྐུམ་ཅུ་གསུམ། །ཕྱེ་དུག་
 སྤལ་བཞིའི་འབྲས་ཁུ་ནི། འཕྱར་བ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། །ཡང་ཉི་ཟླ་གཟའ་འཛིན་
 སྐབས་དགེ་སྤྱི་གང་བྱས་ཀྱི་འཕྱར་ཁྱད་ནི། །ལུང་ལས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ནི། ཉི་མ་གཟའ་ཡིས་
 ཟེན་བའི་དུས། །ཕྱེ་བ་ཕྱག་ནི་འབྲུམ་འཕྱར་དུ། །ཟླ་བ་ཕྱེ་བ་བདུན་འཕྱར་ཉེ། །དུས་ཚེན་བཞི་དང་གཟའ་
 རིན་འཛོམས། །དེ་དུས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ། །ཡང་ཕྱིས་གཞུང་
 རིགས་ལུན་སྦྱིང་ཐིག་ལས་ཀྱང་། །ཟླ་འཛིན་དང་ཉི་འཛིན་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་འཕྱར་ཚེ་རྒྱལ་ཡང་། །ས་
 འདིར་བཟུང་བ་མ་མཐོང་ཡང་གྲིང་གཞན་བཟུང་ཡང་དགེ་སྤྱི་འཕྱར། །ཟླ་འཛིན་ཕྱེ་བ་བདུན་འཕྱར་དང་
 ཉི་འཛིན་ཕྱེ་བ་འབྲུམ་འཕྱར་ཞེས། །རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་སློ་གྲོས་ལུན་ནམས་
 ཀུན། །བསྐྱེད་རྫོགས་བདག་འཇུག་བསྐོམ་བསྐྱུས་དང་། །ཕྱག་སྐོར་སྦྱིན་གཏོང་སྐོག་བསྐྱུ་སོགས། །ནམ་
 དཀར་དགེ་ལ་འབད་པར་འཚལ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱི་འཕྱར་བསྐྱེད་ནི། འཇམ་དབལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་
 ལས་ཀྱང་། །གང་ཚེ་ཟླ་ཉིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །སྐྱ་གཅན་ཀྱིས་ནི་ཟེན་པའི་ཚེ། །སྐྱེ་བོས་དགེ་སྤྱི་བྱ་བ་
 གང་། །འབྲུམ་འཕྱར་གསུངས་ཤིང་ཉི་ཟླའི་མདོར། ཉི་མར་ཕྱེ་འཕྱར་ཟླ་བ་ལ། །འབྲུམ་དུ་འཕྱར་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ཉི་འཛིན་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་དང་། །ཟླ་འཛིན་ཕྱེ་བ་དུ་འཕྱར་ཞེས། །ཚོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་
 བཟང་བོས་གསུངས། །གཟའ་འཛིན་དུས་ཚེན་ནམ་བཞི་ལ། །དགེ་སྤྱི་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ། །འཕྱར་ཕྱིར་
 ཕྱག་མཚོད་ལ་བརྩོན་ན། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། །བརྩུ་དང་ལྡ་ཡི་ལས་བྱས་ཀྱང་། །བྱང་ཞིང་
 བདེ་འགོ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྤེ་ལལ་ཚེ་ལས། །གཡས་གཡོན་ཉི་ཟླའི་ལས་རྒྱུད་དང་

༤ རིགས་ལུན་སྦྱིང་ཐིག་དེབ་གཞུགས་ཤོག་གྲངས་ ༩༩ ལྷ་ས་པར་མ།

ཡི་ཤེས་དབུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ། །འགྱུར་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གྱིས་ལས།། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའང་འགྲུབ་
ཅེས་གསུངས།།

༥ བརྩེ་པ་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་ནི། །རྒྱས་པར་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་ཞིང་། །འཇམ་དཔལ་རྩལ་ལྡན་
སོགས་ནས།། གཟའ་འཛིན་པལ་ཚེར་ངན་པར་གསུངས། །འོན་ཀྱང་ལྷ་སྲིད་གཉེན་གཉེན་ལག་རྣམས། །བརྩེ་
པའི་འབྲས་བུ་ཚུང་ཟད་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་གཟའ་འཛིན་ལྷ་བ་གང་དང་གཟའ་གང་དང་དུས་སྡེ་གང་
ལ་འབྲུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་འཇམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་དང་མི་རིགས་དང་སེམས་ཅན་ལོ་
དོག་སོགས་གང་ལ་འབྲུང་བ་རྣམས་བཅའ་ཉེད་དུ་གཟིགས་པར་ཞུ། །ཡང་འཕགས་བོད་གིང་རྟ་ཚེན་པོ་
རྣམས་སྐྱོ་འབྲུངས་པ་དང་མཛད་ཚེན་བསྐྱུངས་པ་དང་སྐྱུ་འདས་པའི་དུས་སམ་ལྷག་པར་སྐྱུ་འདས་པའི་
དུས་ལྷག་མཚོན་སོགས་བྱས་ན་དགོ་བ་འགྱུར་ཁྱད་ནི་དུས་ལོར་ལས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ནི། །སྤྲོ་མ་
འདས་པའི་ལོ་རྒྱ་ཚེས་གྲངས་ནས།། དེས་པར་བཟུང་སྟེ་མཚོན་པ་བྱས་འགྱུར་ན། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་
བསགས་པའི་སྟོག་བཅོམ་བྱས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་གཤིན་རྗེའི་གྲོང་ལས་ཐར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། དེ་ལྟར་རྒྱན་ཏུ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འཕགས་པ་རྒྱ་ཚེར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་
པ་ཚེན་པོའི་མདོ་ལས། །བསོད་ནམས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་སྟེར་སྟུག་བསྡུལ་ཐམས་ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་
ལྷན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་རྒྱུ་ལྟར་དུ་རེག་པར་འགྱུར།།

ལྟ་ངན་འདས་པའི་ཞི་བ་བསེལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། །དེ་བས་བསོད་ནམས་བྱ་བས་ཚོག་པར་སྐྱ་ཞིག་
འཛིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་དུས་ཚེན་དག་བསོད་ནམས་གསོག་དུས་
རྣམ་གཞག་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་ནི། བར་ཆད་ཀུན་ཞི་བསམ་དོན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ། །འབྲལ་
ཀུན་ཅན་བདེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པའི་གཞི།། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དུས་ཚེན་ངོས་འཛིན་གྱི།། རྣམ་
གཞག་བརྩམས་དེས་དགོ་མཚན་ས་གསུམ་བཞད།། དེ་ལྟར་རྩོམ་ཐུག་འདིའི་བརྩམ་གཞི་དང་དབྱུང་

གཞིའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ནི། གུན་མཁུན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ངལ་བཟོས་སྐོར་གསུམ་ལས་
 མེས་ཉིད་ངལ་བཟོའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དང་གུན་མཁུན་བསྟན་པའི་ཉི་མས་མཛད་པའི་
 བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་བྲིས་ཚོགས་སྡེ་འགྲོས་ལྟར་བཀོད་པ་མན་ངག་གུན་བརྟམ་དང་། བཙུན་བྱི་ཆེན་ངག་
 དབང་མཁུན་རབ་བྱུང་བསྟན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ཁག་གི་སྐོར་དང་། བམས་
 ཅད་མཁུན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་ངོས་འཛིན་དང་ཚོ་འབྲུལ་བསྟོད་པ་
 དང་། འབྲས་ལུལ་སྐྱེད་ཚལ་བ་འཇམ་དབྱངས་གུན་དགའ་ཚོས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ལུང་
 རིགས་གཏེར་མཛོད་དང་། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གྲིང་པ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཚོ་དང་། བདུད་འཛོམས་འཛིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཚེས་བཅུའི་ཕན་ཡོན་དང་བསྟོད་པ་
 རྣམས་དང་། ལུང་སྐུ་ངག་དབང་ཚོས་ལུན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་བཤད་པ་རོ་མཚར་དགའ་སྐྱེད་དང་།
 དགའ་ལྡན་དགོ་བཤེས་དཀོན་མཚོག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཆེ་ཁག་བཞི་
 ལ་དབྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅུ་མས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་དགོ་བའི་དུས་ཀྱི་རོ་སྐྱོད་དང་
 དེར་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དུས་ཆེན་གྱི་ལོ་དང་རྒྱ་ཚོས་ངོས་འཛིན་ནི་བྱ་སྟོན་ཚོས་འབྲུང་
 ངམ་བྱ་སྟོན་བམས་ཅད་མཁུན་པས་མཛད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་དང་
 མང་ཐོས་སྤྱ་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བསྟན་ཅིས་དང་། རྒྱལ་བ་ལྟ་པའི་རྒྱལ་རབས་རྫོགས་ལུན་གཞོན་
 ལུའི་དགའ་སྟོན་དང་། ལྷ་སྟེང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བེ་དཀར་དང་། ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་བསྟན་
 ཅིས་གུན་བརྟམ་དང་། སློ་གྲིང་དགོ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དམ་ཚོས་སྤང་བའི་སྐྱོན་མེ་
 དང་། སྤྱ་སྐྱོན་མཁུན་རབ་ལོར་བུས་མཛད་པའི་ཅིས་གཞུང་རིགས་ལུན་སྟེག་ཐིག་དང་གོ་རོ་ཆོ་དབང་རྣམ་
 རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཅིས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཟ་མ་ཏོག་དང་གོང་གསལ་བསྟན་བཙུན་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལུངས་སུ་
 གྲགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་སའི་སྟིང་པོས་ལུས་པའི་མདོ་དང་ཉི་ལྷའི་མདོ་སོགས་ཅིས་གཞུང་ནས་

བཤད་པའི་གཟའ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་བ་བསགས་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་རྣམས་ལ་གཞི་བཙུག་ཞིང་
 བསྟན་བཙུག་གཞན་ལ་ཡང་དབྱུད་པ་བཅུས་ཉེ་སྟོན་པ་ལྷགས་ཇི་ཅན་གྱི་དུས་ཚེན་དང་དུས་ཚེན་གཞན་
 དང་། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དུས་བཟང་གི་ངོས་འཛིན་འདི་བཞིན་ལ་དུགས་དབྱས་གཞུང་ནང་པའི་
 མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུབ་སློབ་སྦྱོར་མཁས་དབང་དགོ་བསྟན་པའི་ཉེ་སྟོན་པོ་སྐུ་ངོ་བཟུ་གིས་དཔལ་འབྱོར་
 མཚོག་གིས་དུས་ཚེན་ངོས་འཛིན་སྒྲོར་གིག་ཚུམ་དགོས་གསུངས་པའི་བཀའ་གསུང་དུང་ལེན་ལྷུས་ཉེ།
 ཉེ་གས་དུས་ལོ་རྒྱས་སྐྱེ་བའི་སློབ་པ་པ་དགོ་བ་ཅན་མང་དུ་བྱོས་པའི་བཙུན་པ་འགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚན་ནམ་
 འགོས་རིག་གནས་སྐྱེ་བའི་དབང་ལྷག་གིས་ཕྱི་ལོ་ཉེས་སྟོང་ལྷགས་འབྲུག་རྩོད་ལྷུག་པ་ཅུ་སྟོང་ལྷུ་བའི་
 དམར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉེན་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ་བའི་གཞི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་
 ཞེན་སྐུ་ལ་དུ་གྱུར་ཅིག་།།།